

Magazyn dla dzieci
Kwartalnik

Wesoła Ulica

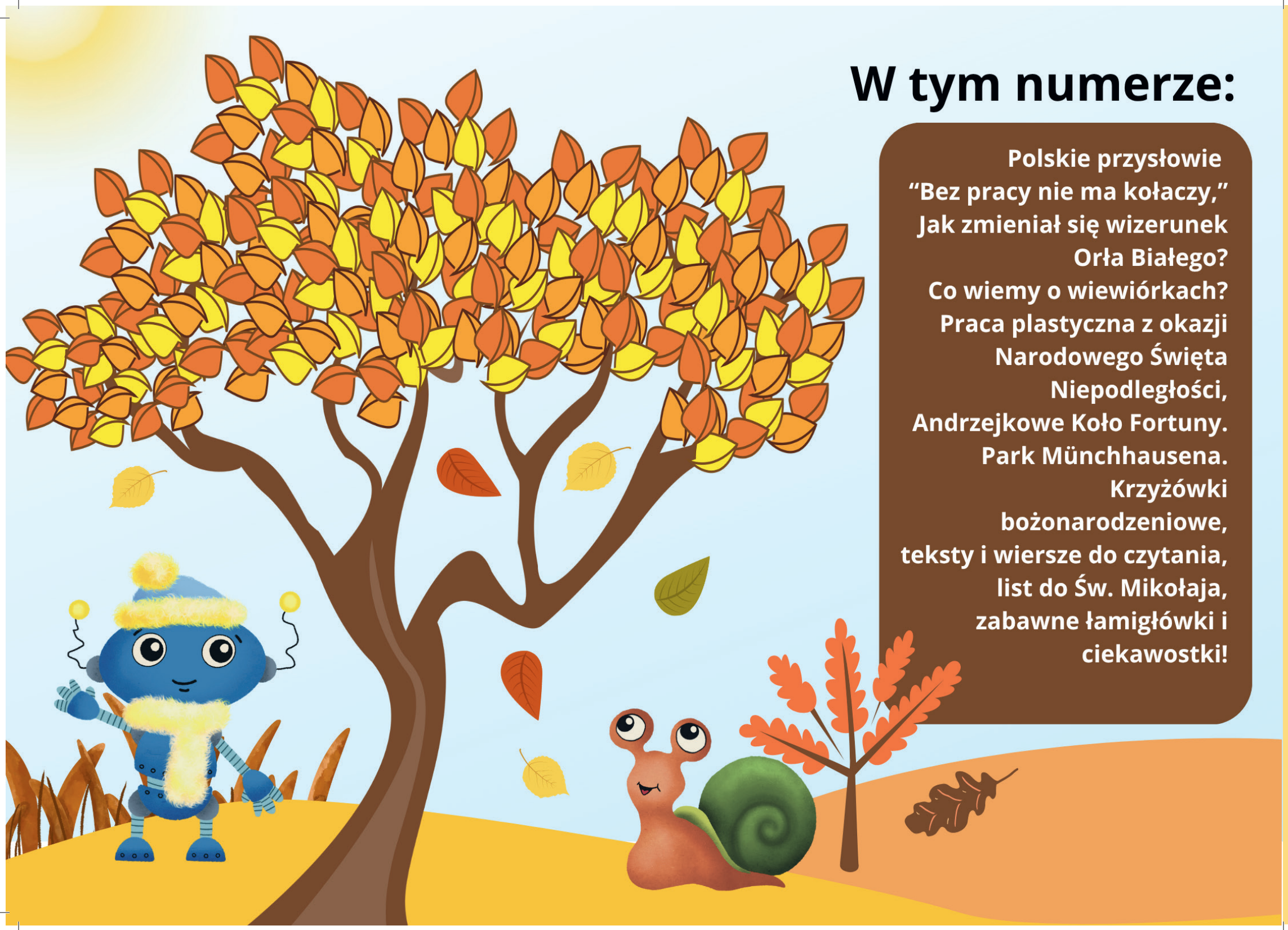
Numer 4 (2025)
październik,
listopad, grudzień

**SŁODKIE SZYSZKI
NA BOŻE NARODZENIE**

JAK ZMIENIAŁ SIĘ
WIZERUNEK ORŁA
BIĄŁEGO?

Andrzejkowe Koło Fortuny
Co wiemy o wiewiórkach?

W tym numerze:

Polskie przysłowie
"Bez pracy nie ma kołaczy,"
Jak zmieniał się wizerunek
Orła Białego?
Co wiemy o wiewiórkach?
Praca plastyczna z okazji
Narodowego Święta
Niepodległości,
Andrzejkowe Koło Fortuny.
Park Münchhausena.
Krzyżówki
bożonarodzeniowe,
teksty i wiersze do czytania,
list do Św. Mikołaja,
zabawne łamigłówki i
ciekawostki!

Maria Konopnicka
ŚWIERSZCZYK

Wicher wieje, deszcz zacina,
Jesień, jesień już.
Świerka świerszczyk z za komina,
Naszej chatki stróż.

Świerka świerszczyk co wieczora
I nagania nas:
— Spać już, dzieci, spać już pora,
Wielki na was czas!

— Mój świerszczyku, bądź-że
cicho,
Nie dokuczaj nam.
To uparte jakieś lichy,
Śpijże sobie sam!

A my komin obsiadziemy
Dokolutka wnet,
Słuchać będziem tego dziadka,
Co był w świecie — het!

Siwy dziadek wiąże sieci,
Prawi nam aż strach!
A tu wicher wskroś zamieci
Bije o nasz dach!

Dziadek dziwy przypomina,
Prędko płynie czas;
Próżno świerszczyk z za komina
Do snu woła nas!

Pokoloruj na pomarańczowo
nazwy czynności, na żółto nazwy
roślin, na brązowo nazwy zwierząt,
na czerwono nazwy zawodów!

lekrāsojiet darbību nosaukumus oranžā
krāsā, augu nosaukumus dzeltenā krāsā,
dzīvnieku nosaukumus brūnā krāsā un
profesiju nosaukumus sarkanā krāsā!

latać

kwiat

dzik

kucharka

biegać

siedzieć

trawa

lis

drzewo

sarna

lekarz

skakać

policjant

Chwila na sztukę...

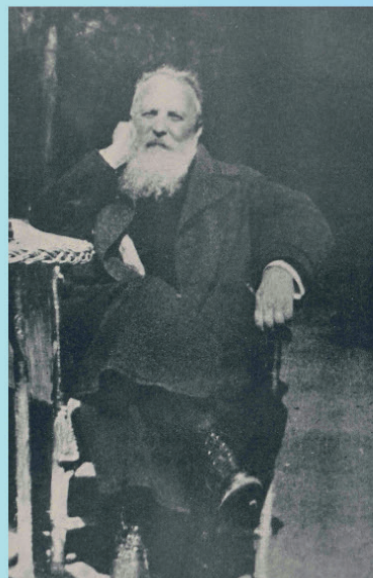
STANISŁAW MASŁOWSKI

Polski malarz realistyczny, autor pejzaży akwarelowych. Eksperymentował z formą malarską, a do jego ulubionych technik formalnych należał dywizjonizm.

Dywizjonizm - kierunek malarstwa w Europie z końca 19 wieku. Polega na ograniczeniu palety barw widma słonecznego. Farby nakładane są plamami „czystych” kolorów, które, obserwowane z pewnej odległości, łączą się w siatkówce oka widza, tworząc kolory uzupełniające.

Pejzaż jesienny z Rybiniszek, akwarela, 1902
(Muzeum Narodowe w Warszawie)

Stanisław Masłowski
z wizytą u rodziny Guttakowskich
w Zalesiu Dolnym -
zdjęcie z 1925 roku

Obraz „Pejzaż jesienny z Rybiniszek” powstał podczas pleneru w Rybiniszkach (łot. Riebiņi) w 1902 roku. Na przełomie XIX i XX wieku Rybiniszki często były odwiedzane przez wielu polskich artystów-malarzy.

STANISLAVS MASLOVSKIS

1853 – 1926

Poļu gleznotājs, akvareļu ainavu autors. Gleznoja reālisma stilā. Viņš eksperimentēja ar glezniecības formu, un viņa iecienītākā tehnika bija divizionisms.

Divizionisms - 19. gs. beigu Eiropas glezniecības virziens, kura pārstāvji sadalīja tēloto objektu krāsoņus sīkos spektrālo krāsu punktos.

Droga polna (Łubin), akwarela z 1909 roku
(Muzeum Narodowe w Warszawie)

BEZ PRACY NIE MA KOŁACZY!

Jest to stare polskie przysłowie.

Przypomina nam o tym, że tylko ciężka praca prowadzi człowieka do celu.

Kołacz jest dużym, okrągłym plackiem pszennym lub żytnim w kształcie grubego precla. Nadziewany serem, masą orzechową, makiem, rodzynekami.

Kołacz był dawniej czymś wykwintnym, luksusowym. Jadło się go w wyjątkowych okolicznościach. Przeważnie kołacze wypiekano z okazji wesela albo innego ważnego wydarzenia (np. dożynek).

Latviski mēs teiktu -

KAS NESTRĀDĀ,

TAM NEBŪS ĒST!

Pokoloruj kołacz
Izkrāso pīrāgu

Tas ir vecs poļu **sakāmvārds**, kas mums atgādina, ka tikai smags darbs ved cilvēku uz mērķi.

Kołacz (īpašs pīrāgs) ir liels, apaļš kviešu vai rudzu plācenis, kas izskatās kā biezs klinģeris, pildīts ar sieru, riekstu masu, magonēm vai rozīnēm.

Šis pīrāgs agrāk bija kaut kas izsmalcināts un grezns. To ēda īpašos gadījumos. Parasti šo pīrāgu cepa kāzu vai citu svarīgu notikumu gadījumā (piemēram, ražas svētkos).

Połącz sylaby tak, aby powstały wyrazy! /
Savieno zilbes tā, lai veidotos vārdi!

**UZUPEŁNIJ LIST DO
ŚW. MIKOŁAJA!
PAPILDINI VĒSTULI SV.
MIKOLAJAM!**

Drogi Święty Mikołaju!

Nazywam się _____
i mam _____ lat.

Mieszkam w _____ .
Interesuję się _____ .

Dziękuję Ci za prezenty, które dostałam/em od
Ciebie w zeszłym roku. Najbardziej podobał mi
się _____ .

W tym roku chciał(a)bym prosić Cię o
_____ .

**Dziękuję, że dzięki Tobie mogę
robić różne ciekawe rzeczy.
Życzę Tobie oraz wszystkim elfom
wyjątkowych, wesołych świąt!**

Na rysunku ukrytych jest 10 równości.
Rozszyfruj je!

Zīmējumā ir paslēpti 10 vienādojumi. Atšifrē tos!

A	$6 \times 2 =$	F	
B		G	
C		H	
D		I	
E		J	

11 listopada

Narodowe Święto Niepodległości

GODŁO POLSKI

Jak zmieniał się wizerunek Orła Białego na przestrzeni wieków?

1. Orzeł na denarze Bolesława Chrobrego (około 1000 r.)

2. Orzeł na brakteacie Kazimierza Sprawiedliwego (około 1177 r.)

3. Orzeł z pieczęci majestatycznej Przemysła II (1295 r.)

4. Orzeł z pieczęci majestatycznej Kazimierza Wielkiego (1336 r.)

5. Orzeł Stefana Batorego (1582 r.)

6. Orzeł Stanisława Augusta Poniatowskiego

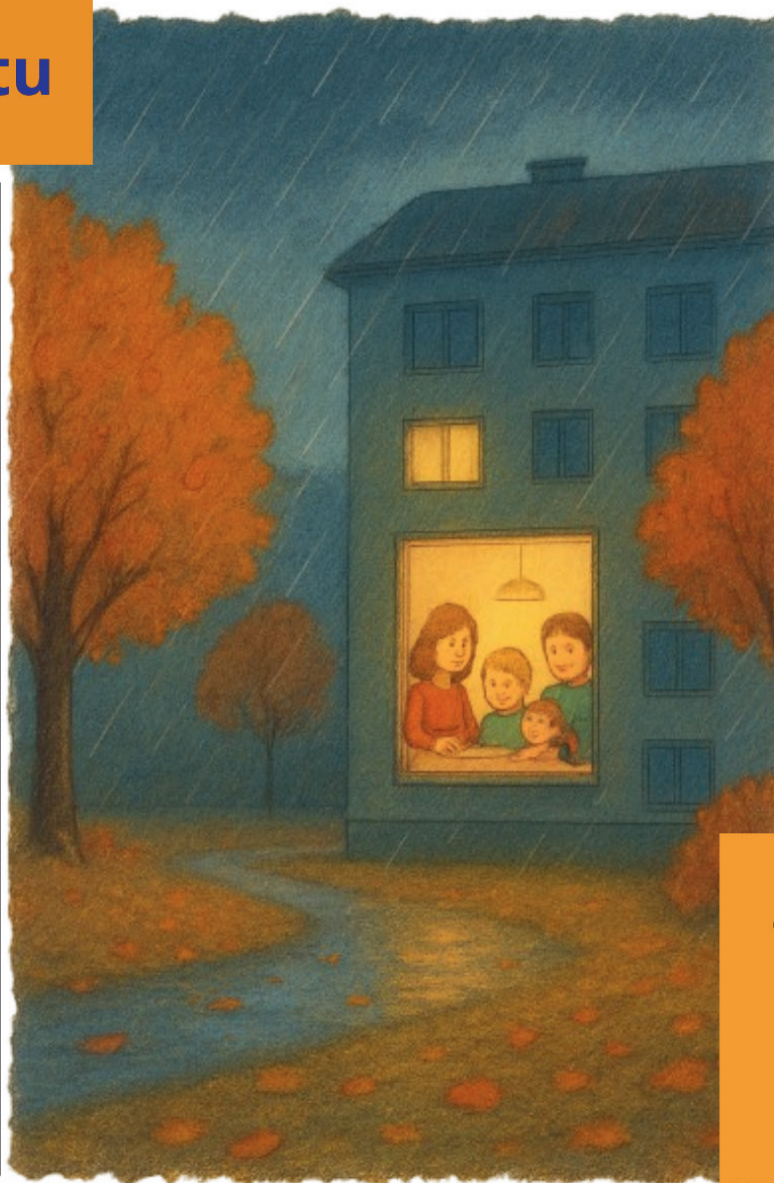
7. Orzeł ze sztandarów Królestwa Polskiego (1815 r.)

8. Orzeł z Dziennika Praw – 1918–1919

9. Herb Polski od 1927 roku

Przeczytaj tekst / Lasi tekstu

Pada deszcz. Opadają
liście. Jest brzydka
pogoda. Jest jesień.
Na dworze jest zimno.
Jest zimny wiatr.
Tadek i Ela są w domu.
Mama przygotowała
pyszną kolację dla
całej rodziny.

Zapamiętaj,
kiedy mówimy **JEST**,
a kiedy - **SĄ**!

jesień	wiatr	mama
↓	↓	↓
jest	jest	jest
piękna	zimny	miła

liście	Tadek i Ela
↓	↓
są	są
żółte	grzeczni

Wpisz JEST lub SĄ / Ieraksti teikumos JEST vai SĄ

W domu _____ mama. Piłka Tadeka _____ zielona.
Rodzice _____ zmartuszeni o swoje dzieci.
Owoce _____ smaczne.

WIEWIÓRKA

1. Wiewiórki to bardzo popularne zwierzątka. Właściwie to występują na wszystkich kontynentach za wyjątkiem Antarktydy, gdzie jest za zimno i Australii, gdzie nie dotarły na skutek izolacji tego kontynentu.

2. Wiewiórki są znane z tego, że magazynują żołądzie i orzechy na zimę.

3. Jeśli uciekają przed drapieżnikiem, na przykład drapieżnym ptakiem, to biegną zygzakiem. W ten sposób łatwiej jest zgubić potencjalne niebezpieczeństwo.

4. Wyróżnia się ponad 265 gatunków wiewiórek. W tym także tzw. latająca wiewiórka, która faktycznie szybuje między gałęziami drzew.

5. Zęby wiewiórek rosną cały czas. W związku z tym muszą przez cały rok coś „chrupać”, żeby ścierać zęby.

6. W ciągu tygodnia wiewiórka potrafi zjeść tyle, ile sama waży – czyli około 0,7 kilograma jedzenia.

VĀVERE

1. Vāveres ir ļoti populāras. Faktiski tās sastopamas visos kontinentos, izņemot Antarktīdu, kur ir pārāk auksti, un Austrāliju, kur tās nav nokļuvušas kontinenta izolācijas dēļ.

2. Vāveres krāj ziemai zīles un riekstus.

3. Vāveres bēgot no plēsēja, piemēram, plēsīga putna, skrien zigzaga formā. Šādā veidā ir vieglāk pazaudēt vajātāju.

4. Ir vairāk nekā 265 vāveru sugas. Tajā skaitā tā sauktā lidojošā vāvere, kas patiešām slīd starp koku zariem.

5. Vāveres zobu aug nepārtraukti. Tāpēc viņām visu gadu jāgrauž kaut kas, lai nolīdzinātu zobus.

6. Nedēļas laikā vāvere spēj apēst tik daudz, cik pati sver – aptuveni 0,7 kilogramus pārtikas.

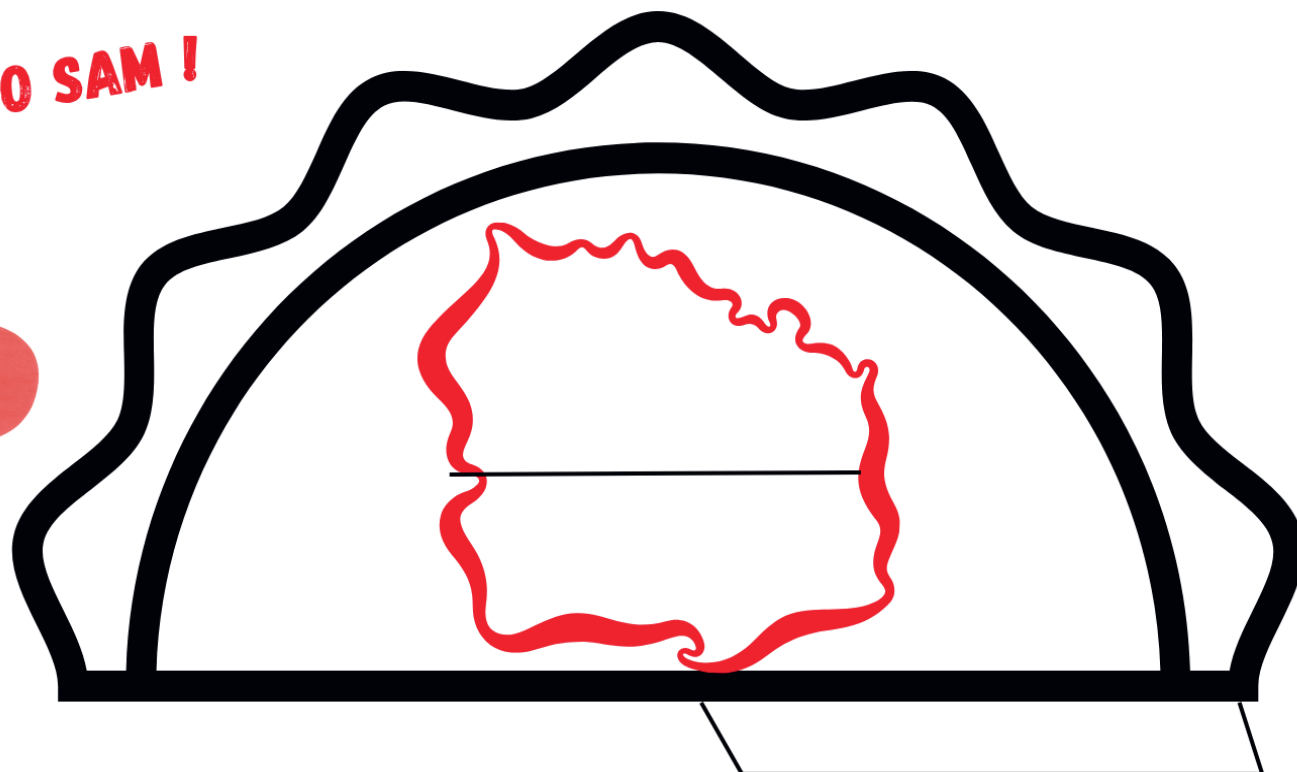
ZRÓB TO SAM!

1. Pokoloruj szablon!

2. Wytnij szablon!

3. Sklej, aby powstała dekoracja przestrzenna!

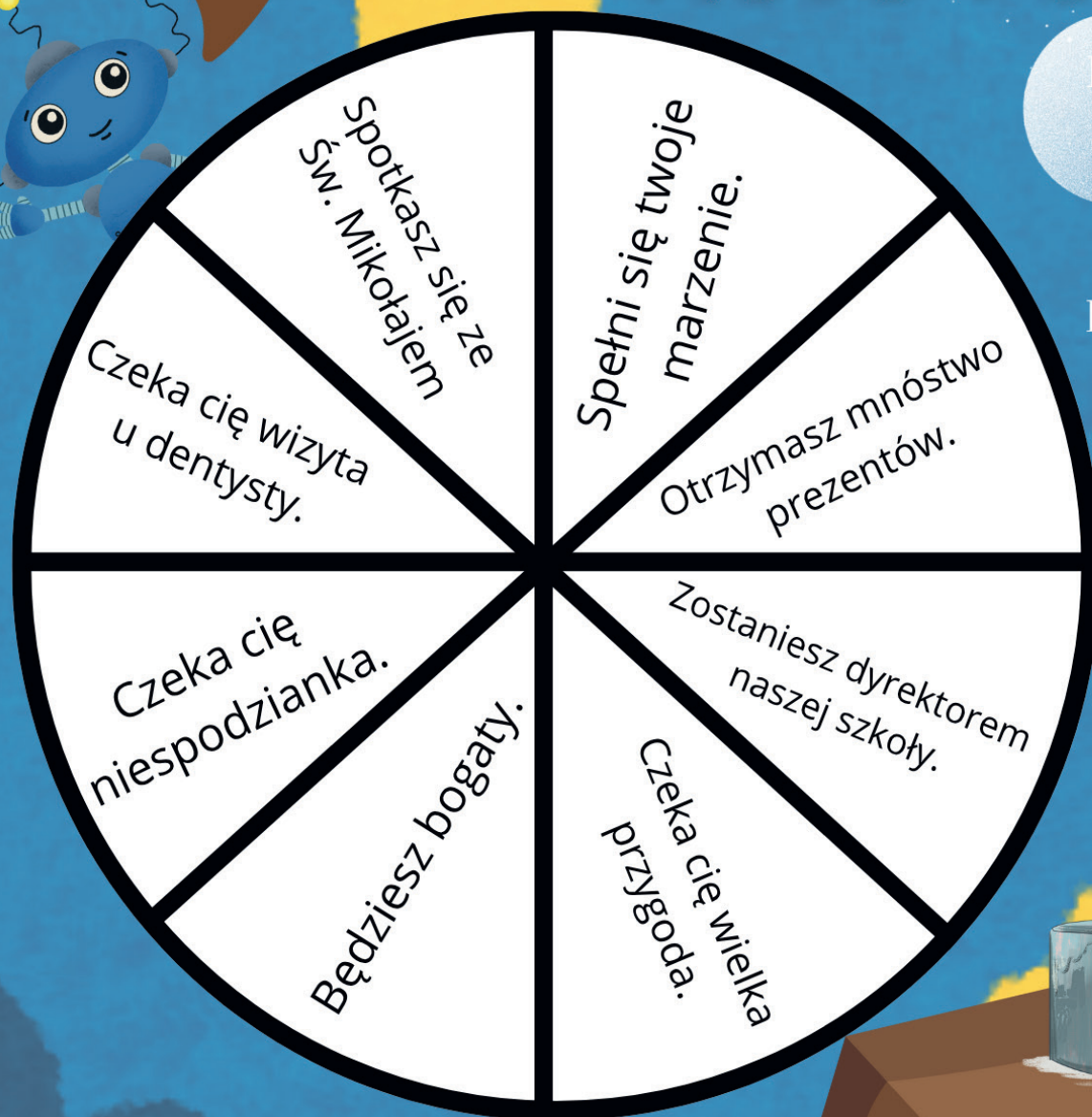
Andrzejki w 2025 roku
przypadają na noc z soboty
29 listopada na niedzielę
30 listopada!

ANDREJKOWE KOŁO FORTUNY

Pokoloruj i wytnij KOŁO FORTUNY. Poszukaj,
na czym można zawiesić koło; może to być
haczyk samoprzylepny, pinezka na tablicy
korkowej, uchwyty w meblach. Każdy po kolei
kręci kółkiem i dowiaduje się o tym, co go czeka
w przyszłości!

Izkrāso un izgriez LAIMES RATU. Sameklē
vietu, kur varētu piestiprināt ratu; tas var būt
āķis, tapas uz korķa tāfeles, mēbeļu rokturi.
Katrs pēc kārtas pagriež ratu un uzzina, kas
viņu gaida nākotnē!

"RZ" LUB "Ž" ?

Ju.... skończyła się jesień. Spadł pierwszy śnieg ... ek. Na d ewach nie ma liści. Tylko ja ... ębina ma jeszcze czerwone jagody, które tak lubią ptaki. Kału ... e są skowane lodem.

NAPISZ 5 WYRAZÓW Z "RZ"!
UZRAKSTI 5 VĀRDUS AR "RZ"!

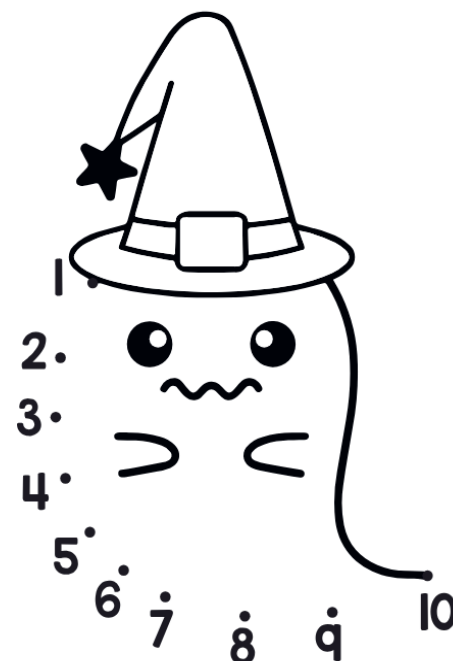

PODPISZ OBRAZKI! PARAKSTI ATTĒLUS!

NAPISZ WYRAZY W KOLEJNOŚCI ALFABETYCZNEJ!
UZRAKSTI VĀRDUS ALFABETA SECĪBĀ!

POŁĄCZ KROPKI!
SAVIENO PUNKTUSI

PONUMERUJ DOMKI PIERNIKOWE OD NAJMNIEJSZEGO PO NAJWIĘKSZY!
SANUMURĒ PIPARKŪKU MAJAS NO VISSMAŽĀKAS LĪDZ VISLIELĀKAI

Minhauzena muzejs

Minhauzena muzejs ir vieta, kur atpūsties var visa ģimene. Pašā muzeja ēkā var iepazīties ar baronu un viņa sievu, ar viņa trofejām un ieročiem, ar slavenību vaska figūrām un alus kausiem no dažādām valstīm.

Foto: Olga Szerszniowa

Pēc muzeja ir vērts iziet Minhauzena meža taku, kas ved cauri mežam līdz jūrai un atpakaļ (5,3 km).

Adrese: Dunties muiža, Liepupes pagasts, Limbažu novads

Foto: Olga Szerszniowa

Pludmalē var sarīkot pikniku, nopeldēties Baltijas jūrā un atpūsties pirms došanās atpakaļ. Tāpat ir iespēja iznomāt vietu piknikam, šaut šautuvē un nofotografēties greznās kleitās.

Foto: Olga Szerszniowa

Pastaigas laikā pa taku var piedzīvot Minhauzena piedzīvojumus un apskatīt apmēram 40 koka skulptūras.

Foto: Olga Szerszniowa

Foto: Olga Szerszniowa

Muzeum Münchhausena

Na plaży można urządzić piknik, kąpać się w Morzu Bałtyckim i odpocząć. Istnieje również możliwość wynajęcia miejsca na piknik, strzelania na strzelnicy oraz fotografowania się w wytwornych sukniach.

Foto: Olga Szerszniowa

Podczas spaceru po ścieżce można przeżyć przygody Münchhausena i zobaczyć około 40 drewnianych rzeźb.

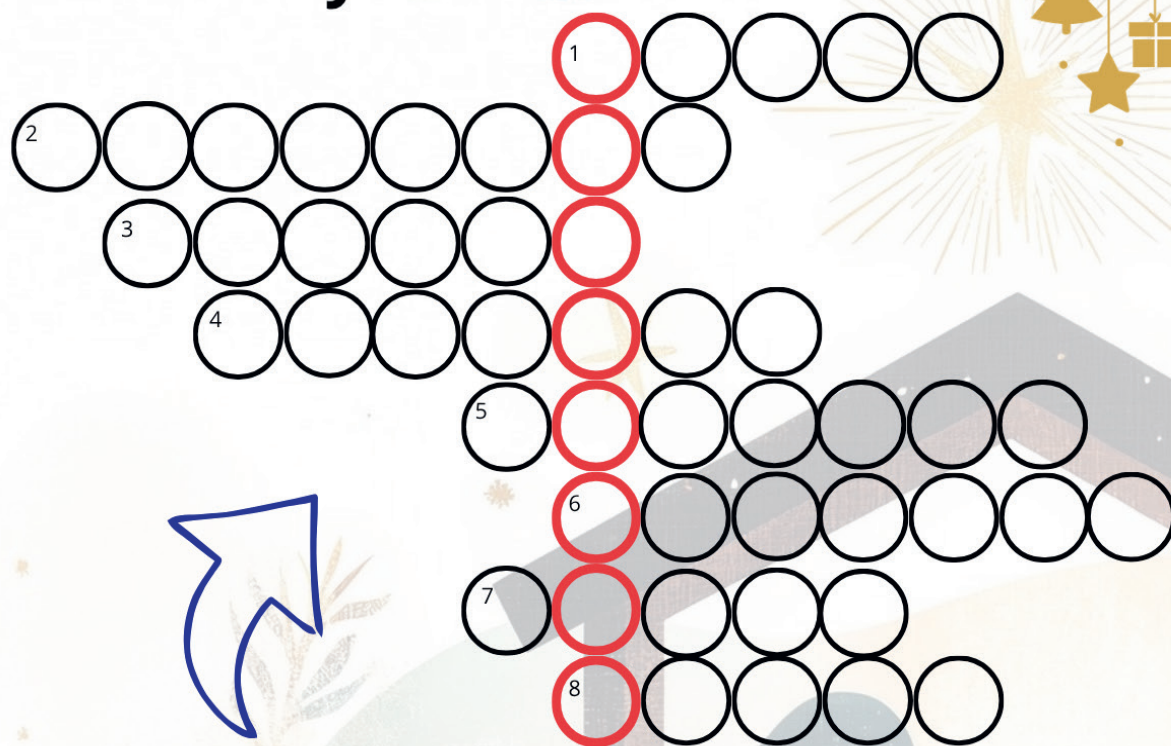

Po zwiedzeniu muzeum warto przejść ścieżką Münchhausena przez las. Prowadzi ona nad morze i z powrotem (5,3 km).

Foto: Olga Szerszniowa

Bożonarodzeniowe krzyżówki

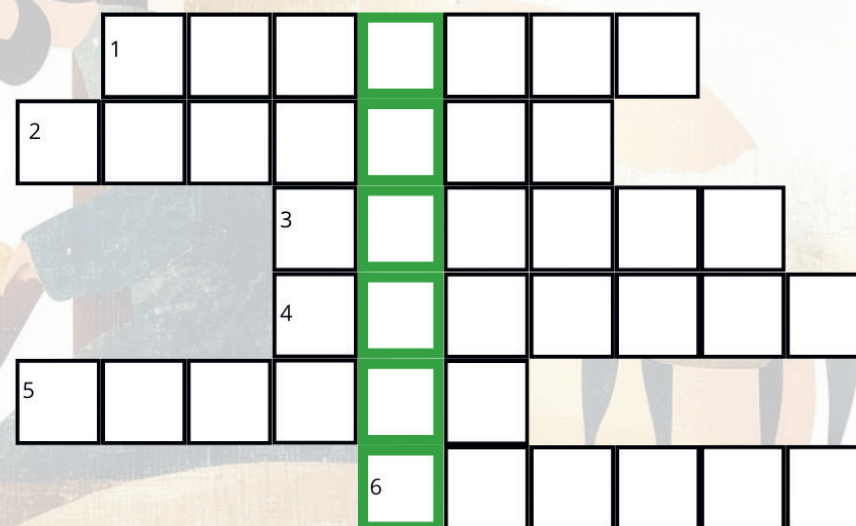

Pytania do krzyżówki:

1. Warzywo o czerwonym kolorze, z którego robi się barszcz wigilijny.
2. Miesiąc, w którym obchodzimy Boże Narodzenie.
3. Świąteczny napój z suszonych owoców.
4. Dzień poprzedzający Boże Narodzenie.
5. Jak nazywa się zwierzę, które ciągnie sanie Mikołaja?
6. Tradycyjne przedstawienie o narodzinach Jezusa.
7. Centralna postać świąt Bożego Narodzenia, Syn Boży.
8. Jeden z darów Trzech Króli.

Pytania do krzyżówki:

1. Jak nazywa się tradycyjna potrawa z buraków podawana w Wigilię?
2. Jak nazywa się świąteczny symbol, który świeci na niebie i prowadzi Trzech Króli?
3. Pieśń, którą śpiewa się w Boże Narodzenie.
4. Cienki chlebek, którym dzielimy się przy stole wigilijnym.
5. Tradycyjna ozdoba wieszana na choince.
6. Jak nazywa się świąteczny okres, w którym zapalamy kolejne świece na wieńcu adwentowym?

SŁODKIE SZYSZKI

Składniki:

- gotowane mleko skondensowane - 1-1,5 łyżki
- 0,4 kostki masła
- czekoladowe płatki kukurydziane
- herbatniki SELGA z czekoladą - 180 g.
- cukier puder

EMALZNEGO!

Krzyżówki na stronie 18.

Odpowiedzi:

1. BURAK	1. BARSZCZ
2. GRUDZIEN	2. GWIAZDA
3. KOMPOT	3. KOŁĘDA
4. WIGILIA	4. OPŁATEK
5. RENIFER	5. BOMBKA
6. JASEŁKA	6. ADWENT
7. JEZUS	
8. MIRRA	

Wesołych Świąt!
Życzymy wam dużo
prezentów i szczęśliwych
minek!

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za granicą 2023” ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego.

Projekts finansēts no Polijas Republikas Ārlietu ministrijas līdzekļiem Premjerministra kancelejas izsludinātā konkursa „Poļu kopienas un ārzemēs dzīvojošo poļu 2023” ietvaros. Publikācija pauž tikai autoru uzskatus un nevair tikt saistīta ar Polijas Republikas Ārlietu ministrijas un Jana Oļševska Fonda „Palīdzība poļiem austrumos” oficiālo nostāju.

„Wesoła ulica” - kwartalnik dla dzieci – nr 4/2025,
październik, listopad, grudzień.

Redaktor naczelna: Krystyna Barkowska. Redakcja: Irena
Wiłcynia, Olga Szerszniowa. Koncepcja plastyczna i rysunki:
Natalia Krjukowa. Wydawca: stowarzyszenie "Rubon"
Nakład: 400, Daugavpils, 2025 rok.

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego